
NAGRADA KATARINA PATAČIĆ BOŽICI JELUŠIĆ

ZA NAJBOLJU KAJKAVSKU KNJIGU OBJAVLJENU 2016. GODINE

Obrazloženje Stručnog povjerenstva:

Na već 17. po redu javni natječaj, koji zajednički svake godine raspisuju Varaždinsko književno društvo i Ogranak Matice hrvatske u Varaždinu, za dodjelu književne nagrade koja nosi ime “Katarina Patačić” – po nekadašnjoj znamenitoj varaždinskoj kontesi i poetesi – ovaj put je Stručnom povjerenstvu bilo relativno lako donijeti jednoglasnu odluku o dobitniku ove sada već prestižne nagrade. I to ne samo zato što se u ovogodišnjoj konkurenciji našlo svega pet naslova odnosno samostalnih kajkavskih knjiga (premda ih je tiskom bilo objavljeno više) nego poglavito zato što se jedna od tih knjiga, u ovom slučaju pjesnička zbirka, nametnula Stručnom povjerenstvu – kako svojim iznimno visokim književnoumjetničkim standardima i vrijednostima, tako i vrlo prepoznatljivim autorskim pjesničkim rukopisom. Stoga je Stručno povjerenstvo (u sastavu: Ernest Fišer, predsjednik, te Ivanka Kunić i Ružica Marušić-Vasilić, članice) i donijelo jednoglasnu odluku – da se najboljom kajkavskom knjigom tiskanom u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2016. godine proglasi stihozbirka znakovitog naslova *Ftič kesnokrič* autorice Božice Jelušić iz Đurđevca, koju je tiskala Nakladnička kuća *Tonimir* iz Varaždinskih Toplica, s urednikom Stjepanom Juranićem.

Suvremena hrvatska književnica Božica Jelušić (rođena 16. prosinca 1951. godine u Pitomači) objavila je do sada samostalno već 53 naslova, među kojima i četiri zapažene kajkavske stihozbirke: *Meštri, meštrije* (1985.), *Jezuši* (1993.), *Noćna steza* (1997.) i *Štorga* (1997.). Sve su ove zbirke naišle na znatnu pozornost naše stručne i čitateljske javnosti, što će njena najnovija kajkavska pjesnička knjiga *Ftič kesnokrič* zasigurno još više učvrstiti. Naime, prema mišljenju Stručnog

povjerenstva, ova višestruko nagrađivana hrvatska pjesnikinja (i za svoje kajkavske pjesme, kao i za one pisane na hrvatskom štokavskom standardu) upravo je njena nova kajkavska stihozbirka *Ftič kesnokrič* – sa točno 60 uvrštenih pjesama, podijeljenih u dva oveća ciklusa, pod naslovima *Žitek*, *privitek* i *Larfe* – nedvojbeno stvrstava ne samo u sam vrh najistaknutijih imena tzv. podravskog pjesničkog kruga (od Frana Galovića do danas) nego i među **korifeje hrvatskoga kajkavskog lirskog moderniteta 20. stoljeća**, a na početku ovog našeg 21. stoljeća i **u antologijske autore hrvatske postmodernističke kajkavske poezije**.

Što to posebno karakterizira i odlikuje recentno kajkavsko pjesništvo Božice Jelušić? U tom se stručnom određenju možemo posve suglasiti s recenzenticom zbirke *Ftič kesnokrič*, književnom kritičarkom Emilijom Kovač, koja ističe: “Svoju vještinu pjesmotvorenja autorica je stavila u funkciju afirmacije (kajkavskoga) jezika. Njena je pjesma građena na svijesti o slojevitosti kajkavštine osobito na ekspresivnosti njene fonostrukture, no glas se nikada ne osamostaljuje, riječ se ne raspada. Pjesma je uvijek poruka i na svojoj osnovnoj, semantičkoj razini, razgovjetna i tematična. Rezultat takvih poimanja je njena angažirana poezija s jasnom temom (socijalna problematika, ekologija, pejzažnost, verifikacija kulturoloških činjenica) i, nadalje, osobni stav. Interesom pak za povijesne kontinuitete, preispitivanjem dijakronijskih tijekova, autorica apostrofira situiranost čovjeka svog vremena u kontekst širih prostornih i vremenskih meandara”.

Drugi recenzent zbirke *Ftič kesnokrič*, ugledni hrvatski književnik Božidar Prosenjak, u novim kajkavskim pjesmama Božice Jelušić uočava sljedeće književnoumjetničke vrednote: “Razvidno je da pred nama stoji autorica kojoj je ‘posvećenost riječi’ životni i stvaralački motto, a koja pjesničkom poslu pristupa s punom odgovornošću. Ne zadovoljava se širenjem matrice i repeticijom motiva na sentimentalno-ugodažnoj osnovi, već traži dublje, dalje, preciznije, stvarajući osobni, prepoznatljiv pjesnički kôd. Njena poezija traži i nalazi teške zadatke: odgovoriti na pitanja egzistencijalne ugroženosti, osame, otpora rasulu, zaboravu i ništavilu. Također, u sferi intime ona želi postići produhovljenost, nadahnutost i uzvišenost... Neprestance se navraća i obraća ‘boljem čovjeku, koji snagom uma, osobnim zanimanjem i energijom želi mijenjati vlastitu zbilju i svakodnevicu”.

Na osnovi iznesenih motivsko-tematskih i jezično-stilskih odlika i značajki pjesničkih tekstova Božice Jelušić predočenih u stihozbirci *Ftič kesnokrič*, dakle, Stručno povjerenstvo je odlučilo da upravo ta kajkavska knjiga pjesama zaslužuje i uglednu književnu nagradu “Katarina Patačić” za 2016. godinu.

U Varaždinu, 26. listopada 2017.

Za Stručno povjerenstvo:

Ernest Fišer, predsjednik